

A kölcsönös tanulás politikája

Interjú dr. Horváth Leventével, a Neumann János Egyetem Eurázsia
Központjának igazgatójával

10.14267/VILPOL2024.04.03

Horváth Levente 2005 óta foglalkozik Kínával, először gimnazistaként töltött el egy évet az országban, a Nanjing Jinling High School-ban, amelyről megjelent „A magyar sárkány” című könyve, majd 2007-ben kezdte meg felsőfokú tanulmányait a sanghaji Fudan Egyetemen, ahol turizmus menedzsment szakon rektori kitüntetéssel végzett. 2021-ben „summa cum laude” minősítéssel Ph.D fokozatot szerzett a Pécsi Tudományegyetem Földtudományok Doktori Iskolájában. 2022-ben megjelent „A kínai geopolitikai gondolkodás” című könyve a Pallas Athéné Books gondozásában. 2015 és 2017 között Magyarország sanghaji főkonzuljaként támogatta a magyar-kínai kapcsolatokat, ezután 2017-től a Magyar Nemzeti Bankban mint oktatási főosztályvezető, 2019-től elnöki főtanácsadóként dolgozott. 2021-ben Sanghaj város önkormányzata a külföldieknek járó egyik legmagasabb díjjal, a Magnólia-díjjal tüntette ki. 2015-től a Fudan Egyetem Alumni alelnöke, 2019-2020 között a Budapesti Corvinus Egyetemen az MNB-Corvinus International Executive Program vezetőjeként segítette a Fudan-Corvinus Double Degree MBA Program létrejöttét és működését. Fő kutatási témája Kína geopolitikai gondolkodásmódja, a magyar-kínai kapcsolatokat, Kína „Egy övezet, egy út” kezdeményezése és a Kína-KKE 17+1 Együttműködés.

Világpolitika és Közgazdaságtan: A magyar-kínai együttműködésnek hosszú, talán évszázados története van. Mi ennek az az alapja, mi az, amit a két ország tanult és tanul egymástól? Miben hasonlít egymáshoz a két kultúra? Milyen szakaszok különíthetők el az együttműködésben?

Horváth Levente: Idén ünnepeljük a magyar-kínai diplomáciai kapcsolatokat 75. évfordulóját. Ez az elmúlt 75 év jól megalapozta a két ország közötti kapcsolatokat, amely mára elérte az aranykorát. A rendszerváltást követően Magyarország nem távolodott el Kínától teljesen, sőt már a 2000-es évek elején újra közeledés volt megfigyelhető a két ország között, majd a keleti nyitás politikával erősödtek meg a magyar-kínai kapcsolatokat, amely mára minden területre kihat. Míg Magyarország Keletre, Kína Nyugatra nyitott az Övezet és Út kezdeményezéssel, a két politika összhangba került és komoly erősödést láthatunk a kereskedelem, befektetések és a technológia transzfer területén is.

A magyar kormány stabil politikai és gazdasági környezetének is köszönhető, hogy a két fél hosszú távú együttműködések tud megtervezni és végrehajtani. Továbbá mind a magyar, mind a kínai kormány is hasonlóan gondolkodik az átalakuló világrendről: a konnektivitást és a nemzetközi kapcsolatok diverzifikálását támogatja, emellett a kölcsönös tiszteleten és kölcsönös előnyökön alapuló, békés együttműködést hirdetik.

Világpolitika és Közgazdaságtan: Hszin Csin-ping elnök látogatása jelentős esemény Európában. Mi a látogatás kulturális, hosszú távú üzenete az Európa Unió és mi Kína számára? Mi az, amit ebben a tekintetben a kínai sajtó hangsúlyozott?

Horváth Levente: Hszin Csin-ping kínai államfő öt éve nem járt Európába, a mostani látogatása során pedig Franciaországba, Szerbiába és Magyarországra utazott, amelynek nagy jelentősége van. Mindig fontos üzenete van annak, hogy a kínai államfő mely országokba látogat el. Hszin Csin-ping 2023-as beiktatását követően először Oroszországba utazott, ezzel is jelezve, hogy szomszédos országával továbbra is együttműködésben lesz. Az európai útja során Franciaországba, az EU egyik vezető nagyhatalmába látogatott, hogy megünnepeljék a kínai-francia diplomáciai kapcsolatok 60. évfordulóját, de emellett az is fontos cél volt, hogy az új világrend helyzetéről tárgyaljanak. Az EU egyre kritikusabb hangot üt meg Kínával szemben, azonban az EU féle de-risking, azaz blokkosodás vagy akár szankciós politika nem tesz jót a globalizált gazdaságnak, békés együttműködésre van szükséges a közös fejlődés érdekében. Szerbiába látogatásának napja a 25. évfordulója volt annak, hogy a NATO Jugoszlávia bombázásakor a belgrádi kínai nagykövetséget is eltalálta és hárman meghaltak, többen megsérültek. Ezzel Kína emlékeztetni akarja a világot, hogy a NATO nem feltétlenül cselekszik mindig helyesen, és a NATO terjeszkedés sem a békés együttélést támogatja. Magyarországi látogatásával pedig mintaként szolgál a többi EU-s ország számára, hogy a kölcsönös tisztelet és békés együttműködés mind a két fél számára előnyös, ahogy a kínaiak szokták mondani, win-win együttműködés alakult ki.

Világpolitika és Közgazdaságtan: A magyar-kínai kapcsolatban a magyar közgazdaságtannak, társadalomtudományi gondolkodásnak mindig volt szerepe, ennek kapcsán Kornai János munkásságát szokták említeni. Ma mennyire van jelen a kínai gazdaságpolitikai, elméleti kérdésekben a magyar közgazdaságtan teljesítménye? Milyen tekintetben hivatkoznak a magyar tapasztalatra?

Horváth Levente: A kínai vezetés az elmúlt 75 évben számtalan alkalommal nagyon komolyan vizsgálta a magyarországi eseményeket, hogy abból tanuljon. Ezt láthattuk az 1956-os magyar forradalom utáni időkben, majd az 1980-as években is, amikor Magyarországon több gazdasági reform is zajlott, majd a 90-es években azt vizsgálta Kína, hogy Magyarország miként tudott átalakulni a rendszerváltással. Amikor kínai közgazdászokkal tárgyalok, mindig szóba kerül Kornai János munkássága, ugyanis a mai neves közgazdászok egyetemi tanulmányaik során mind olvasták Kornai műveit, többek között a „Hiány” című művét szokták kiemelni.

Ma is vannak olyan magyar gazdaságpolitikák, amelyeket a kínai közgazdászok vizsgálnak, ilyen például a családpolitikai támogatás, ugyanis Kína is e téren akar eredményeket elérni.

Világpolitika és Közgazdaságtan: Az aláírt együttműködési megállapodások között több kulturális témájú is van, közöttük is fontos a Kínai Kulturális Központ létrehozása. Ezeknek milyen hatása lesz a magyar-kínai kapcsolatokra? Milyen konkrét eredmények várhatók rövid és középtávon ezzel kapcsolatban?

Horváth Levente: Magyarországon már öt Konfuciusz Intézet működik, Budapesten, Debrecenben, Szegeden, Miskolcon és Pécsen is van lehetőség a Konfuciusz Intézeteken keresztül megismerni a kínai kultúrát, hagyományokat és akár elsajátítani a kínai nyelvet is. A Kínai Kulturális Központ is nagy segítség lesz Magyarország számára, hogy jobban megértsük Kínát. Az új, átalakuló multipoláris világrendben a különböző pólusok más és más kultúrával, társadalmi berendezkedéssel, gondolkodásmóddal rendelkeznek. Fontos, hogy megértsük a különböző nagy, gazdaságilag feltörekvő ázsiai országokat, hiszen a jövőben egyre több kereskedelmi és befektetési kapcsolatunk lesz velük. De nemcsak Kínát, hanem más nemzetet, régiót is meg kell ismerni, például Indonéziát. Az előrejelzések szerint Indonézia lesz a világgazdaság negyedik legnagyobb országa, de nem tudunk róla semmit. Esetleg azt, hogy van egy Bali nevű szigete, ahol jól lehet nyaralni. Azonban a közgazdaságban természetes folyamat, hogy a világgazdaság TOP10 szereplője előbb-utóbb megjelenik minden országban gazdasági együttműködés keretében. Ahhoz, hogy Magyarországot megfelelően pozícionáljuk az új világrendben, fontos, hogy megismerjük őket. A Kínai Kulturális Központ is nagyban elősegíti a két ország közötti megértést.

Köszönjük a beszélgetést!

Somogyi-Farkas Sára – Trautmann László